

**SISTEME DE MANAGEMENT ȘI CONTROL A ASISTENȚEI
NERAMBURSABILE ACORDATE DE ISPA ȘI PROCEDURI PENTRU
CORECȚII FINANCIARE**

Secțiunea 1

Această anexă stabilește reguli detaliate privind sistemele de management și control a asistenței nerambursabile acordate de ISPA și în ceea ce privește procedura de a aduce corecții financiare acestei asistențe.

**Secțiunea 2
Sisteme de management și control**

1. Fiecare stat beneficiar va asigura ca:

- i) Coordonatorul Național ISPA,
- ii) Fondul Național și Responsabilul Național cu Autorizarea,
- iii) Agențiile de Implementare și Responsabilii Sectoriali cu Autorizarea și
- iv) Beneficiarii finali

asa cum sunt definiți în Memorandumul de înțelegere ISPA asupra utilizării Fondului Național pentru ISPA primesc o îndrumare adecvată privind crearea unor sisteme de management și control necesare pentru asigurarea unui management solid al ISPA în conformitate cu principiile și standardele general acceptate, și în special să prevadă asigurarea corectitudinii, regularității și eligibilității solicitărilor pentru asistență ISPA, dar de asemenea să asigure ca aceste măsuri să fie derulate în conformitate cu termenii Memorandumului de finanțare și cu obiectivele atribuite măsurii.

- 2. Pentru obiectivele acestei Anexe, „Agențiile de Implementare” vor include organe, altele decât beneficiarii finali cărora le este delegată, de către agenția de implementare sau responsabilul sectorial cu implementarea (numite în continuare „organe delegate”), implementarea măsurilor finanțate de ISPA.
- 3. Pentru obiectivele acestei Anexe, cu excepția cazurilor în care „măsurile” înseamnă proiecte individuale, etapele de proiect sau grupurile de proiecte se regăsesc în Anexa III.2, secțiunea II (1) care este subiect al Memorandumului de finanțare.

Secțiunea 3

1. Sistemele de management și control ale Coordonatorului Național ISPA, Fondului Național, Agențiilor de Implementare, organelor delegate și beneficiarilor finali, vor prevedea, cu respectarea proporționalității în raport cu volumul asistenței administrate:
  - a. O definiție clară, o alocare clară și, în măsura în care este necesar pentru un management solid, o separare adecvată a funcțiilor în cadrul organizației implicate;
  - b. Sisteme eficace pentru a asigura că funcțiile sunt îndeplinite de o manieră satisfăcătoare;
  - c. În cazul organelor delegate și beneficiarilor finali, raportarea către autoritatea responsabilă privind îndeplinirea sarcinilor și mijloacele folosite.

Secțiunea 4

1. Sistemele de management și control la care se face referire în Secțiunea 3 vor include procedurile de verificare a autenticității cheltuielilor reclamate și execuția măsurii, începând de la etapa pregătitoare până la intrarea în serviciu a investiției finanțate, în conformitate cu termenii Memorandumului de Finanțare relevant, cu obiectivele stabilite ale măsurii și cu regulile naționale și Comunitare aplicabile în ceea ce privește, în special, eligibilitatea cheltuielilor în cadrul ISPA, protecția mediului, transporturile (inclusiv rețele trans-europene), concurența și adjudecarea contractelor publice.

Verificările vor acoperi toate aspectele, de natură financiară, tehnică, sau administrativă, care să determine utilizarea efectivă a asistenței angajate.

2. Procedurile vor necesita înregistrarea verificării măsurilor la fața locului. Înregistrările vor atesta lucrările executate, rezultatele verificării și măsurile luate luate în ceea ce privește discrepanțele descoperite. Acolo unde verificările administrative sau tehnice nu sunt exhaustive, ci realizate pe un eșantion de lucrări și tranzacții, înregistrările vor identifica lucrările sau tranzacțiile selectate și vor descrie metoda de selectare.

Secțiunea 5

1. Statul beneficiar va informa Comisia, într-un interval de trei luni de la intrarea în vigoare a Memorandumului de Finanțare, asupra organizării Coordonatorului Național ISPA, Fondului Național, agențiilor de implementare și organelor delegate responsabile pentru măsurile ISPA, așa cum au fost identificate în Secțiunea 2, asupra sistemelor de management și control existente în cadrul acestor autorități sau organe și asupra îmbunătățirilor planificate ca urmare a îndrumării la care se face referire în Secțiunea 2(1).

2. Comunicarea va conține următoarele informații în legătură cu Coordonatorul Național ISPA, Fondul Național, agențiile de implementare și organele delegate
  - (a) funcțiile create în cadrul acestora,
  - (b) alocările de funcții între sau în departamentele componente,
  - (c) procedurile de inspecție și recepție a lucrărilor și prin ce proceduri sunt primite, verificate și validate solicitările de rambursare a cheltuielilor, și prin ce proceduri sunt autorizate, executate și contabilizate plățile către beneficiari, și
  - (d) prevederile pentru auditul sistemelor de management și control.
3. Comisia, în cooperare cu statul beneficiar, se va convinge că sistemele de management și control prezentate în paragrafele 1 și 2 îndeplinesc standardele stabilite de această Anexă, și va face cunoscut orice impediment în calea transparenței verificărilor asupra operațiilor ISPA și la adresa descărcării de responsabilități a Comisiei. Revederi ale operării sistemelor se vor realiza periodic.

Secțiunea 6

1. Sistemele de management și control pentru măsuri vor prevedea un sistem de audit corespunzător.
2. Un sistem de audit va fi considerat corespunzător atunci când permite:
  - (a) reconcilierea sumelor certificate către Comisie cu înregistrările cheltuielilor individuale și documentele justificative deținute la diferite nivele administrative, de către agențiile de implementare și beneficiarii finali;
  - (b) verificarea alocării și transferului fondurilor Comunitare și naționale disponibile;
  - (c) verificarea corectitudinii informațiilor furnizate asupra executării măsurii în conformitate cu termenii Memorandumului de Finanțare prin care se oferă asistența și obiectivele stabilite măsurii.
3. O descriere indicativă a necesarului de informații pentru un sistem de audit corespunzător este dată în Anexa III.4.A.
4. Statul beneficiar se va convinge asupra următoarelor puncte:
  - (a) că există proceduri pentru a asigura că documentele care sunt relevante pentru aspecte specifice privind cheltuielile realizate, plățile făcute, lucrările

realizate și verificările acestora făcute în legătură cu măsura, și care sunt necesare pentru un sistem de audit corespunzător, sunt deținute în conformitate cu cerințele Secțiunii XII a Anexei II.1 și cu Anexa III.4 A;

- (b) că o înregistrare este menționată de organul care o deține și localizarea sa;
- (c) că documentele sunt disponibile pentru inspectarea de către persoanele sau organele care au în mod normal dreptul de a inspecta asemenea documente.

5. Persoanele și organele la care se face referire în paragraful 4(c) vor fi:

- (a) personalul Coordonatorului Național ISPA, Fondului Național, agențiilor de implementare și organelor delegate care operează solicitările de plată;
- (b) serviciile care auditează sistemele de management și control;
- (c) Responsabilul Național cu Autorizarea, în calitate de persoană responsabilă cu certificarea solicitărilor de plată intermediare și finale, conform Secțiunii III (8) a Anexei III.1 și persoana sau departamentul care emite declarațiile de încheiere a măsurilor, așa cum sunt atașate în Anexa III.4C,
- (d) Oficiali mandatați ai instituțiilor naționale de audit și ai Comunității.

Ei pot solicita să le fie furnizate extrase sau copii ale documentelor sau înregistrărilor contabile la care se face referire în paragraful 4.

Secțiunea 7

Fondul Național va ține un registru al sumelor recuperabile din plățile deja făcute în cadrul asistenței ISPA și va asigura ca sumele să fie recuperate fără nici o întârziere nejustificată. După recuperare, acesta va replăti sumele recuperate care fuseseră plătite neregular, împreună cu dobânda primită în contul plății întârziate, prin deducerea sumelor respective din următoarea declarație de cheltuială și cerere de plată către Comisie în legătură cu măsura respectivă. Dacă aceasta este insuficientă, Comisia poate solicita ca sumele în exces să îi fie înapoiate.

Fondul Național va transmite Comisiei anual, în anexă la cel de-al patrulea raport trimestrial asupra recuperărilor realizate conform Anexei III.5, o declarație asupra sumelor ce vor fi recuperate din măsura ISPA la acea dată, clasificate pe an al inițierii procedurilor de recuperare.

Secțiunea 8

Certificarea cheltuielilor

1. Certificatele și declarația cheltuielilor intermediare și finale la care se face referire în Anexa III.1, secțiunea III (6), al cincilea alineat și (8) vor fi emise în forma stabilită în Anexa III.4.B de către Responsabilul Național cu Autorizarea, care independent din punct de vedere funcțional de orice serviciu care aprobă solicitările.
2. Înainte de certificarea unei declarații de cheltuieli, Responsabilul Național cu Autorizarea se va convinge că următoarele condiții sunt îndeplinite:
  - (a) Cordonatorul Național ISPA, agențiile de implementare, organele delegate și beneficiarii finali au îndeplinit cerințele Secțiunilor III (3) și (6), VII ale Anexei III.1 și au respectat termenii Memorandumului de finanțare;
  - (b) Declarația de cheltuieli include numai cheltuielile:
    - (i) care au fost efectiv făcute în cadrul perioadei de eligibilitate stabilite în Memorandumul de Finanțare prin care se acordă asistența și care pot fi justificate prin facturi sau documente contabile cu valoare probativă echivalentă,
    - (ii) legate de lucrările care nu fuseseră încheiate la data când aplicația pentru asistență a fost depusă,
    - (iii) care sunt justificate prin progresele sau încheierea măsurii, în conformitate cu termenii Memorandumului de Finanțare prin care se acordă asistența și cu obiectivele atribuite măsurii.
3. Pentru ca eficiența sistemelor de control și auditul să poată fi luată întotdeauna în considerare înaintea ca o declarație de cheltuieli să fie prezentată Comisiei, statul beneficiar va asigura ca Fondul Național să fie ținut la curent cu procedurile urmate de Coordonatorul Național ISPA, Agențiile de implementare și organele delegate, pentru a:
  - (a) verifica autenticitatea cheltuielilor reclamate și executarea măsurii în conformitate cu termenii Memorandumului de finanțare și obiectivele atribuite măsurii;
  - (b) asigura conformitatea cu regulile aplicabile; și
  - (c) menține sistemul de audit.

Secțiunea 9

Verificarea selectivă

1. Statul beneficiar va organiza verificările asupra măsurilor pe o bază selectivă adecvată, cu scopul de a:
  - (a) verifica eficiența sistemelor de management și control existente;
  - (b) verifica în mod selectiv, pe baza unei analize de risc, declarațiile de cheltuieli făcute la diverse nivele implicate.
2. Verificările efectuate pe perioada derulării asistenței ISPA vor acoperi cel puțin 15% din totalul chetuielilor eligibile realizate în cadrul măsurii aprobate în timpul acelei perioade. Acest procentaj poate fi redus proporțional cu cheltuielile realizate înainte de 1 ianuarie 2003. Verificările se vor baza pe un eșantion reprezentativ de tranzacții, ținând cont de cerințele paragrafului 3.

Statul beneficiar va încerca să extindă implementarea verificărilor chiar dincolo de perioada respectivă. Se va asigura o separare adecvată a sarcinilor între asemenea verificări și procedurile de implementare sau plată privind măsurile.

4. Selectarea eșantionului de tranzacții ce vor fi verificate va ține cont de:
  - (a) necesitatea de a verifica un ansamblu adecvat de măsuri, din punct de vedere al tipului și dimensiunii;
  - (b) orice factor de risc identificat cu ocazia verificărilor naționale sau Comunitare;
  - (c) necesitatea de a asigura că diferitele tipuri de organe implicate în managementul și implementarea măsurilor și cele două sectoare de activitate (transport și mediu) sunt verificate în mod corespunzător.

Secțiunea 10

În cadrul controalelor, statul beneficiar va încerca să verifice următoarele:

- (a) aplicarea practică și eficiența sistemelor de management și control;
- (b) executarea măsurii în conformitate cu Memorandumul de Finanțare prin care s-a acordat asistență și cu obiectivele stabilite măsurii;
- (c) pentru un număr adecvat de înregistrări contabile, conformitatea acelor înregistrări cu documentele justificative deținute de agențiile de implementare, organele delegate și beneficiarii finali;
- (d) prezența unui sistem de audit corespunzător;

- (e) pentru un număr adecvat de tipuri de cheltuieli, că natura și calendarul cheltuielilor relevante sunt în conformitate cu prevederile Comunitare și corespund specificațiilor aprobate ale măsurii și lucrărilor executate în realitate;
- (f) cofinanțarea națională corespunzătoare a fost într-adevăr disponibilizată;
- (g) că măsurile cofinanțate au fost implementate în conformitate cu regulile și politicile Comunității, conform Articolului 5 al Memorandumului de finanțare.

Secțiunea 11

Verificările vor stabili dacă problemele întâmpinate au un caracter sistemic, ridicând un risc pentru alte sau toate măsurile operate de către aceleași agenții de implementare sau în statul beneficiar respectiv. De asemenea vor identifica cauzele unor asemenea situații, orice examinare suplimentară considerată necesară, corectivele și acțiunile preventive necesare.

Secțiunea 12

Fiecare stat beneficiar și Comisia se vor consulta cel puțin odată pe an în vederea coordonării programelor lor de control astfel încât să se maximizeze efectul util al resurselor de alocate controalelor la nivel național și comunitar. Aceste consultări vor aborda tehnicile de analiză a riscului ce trebuie aplicate și vor ține cont de controalele recente, rapoartele și comunicările autorităților naționale, Comisiei și Curții Europene de Conturi.

Secțiunea 13

În conformitate cu Secțiunea 12, statul beneficiar va informa Comisia până la 30 iunie a fiecărui an, și pentru prima dată până la 30 iunie 2002, asupra aplicării Secțiunilor 9 – 11 ale acestei Anexe pentru anul calendaristic precedent și, în plus, va furniza orice completare sau actualizare necesară a descrierii sistemelor de management și control, comunicate conform Secțiunii 5 (1).

Secțiunea 14

Declararea încheierii proiectelor

Persoana sau departamentul desemnat pentru a emite declarații de încheiere a măsurilor, conform Anexei III.4.C va avea o funcție independentă de Coordonatorul Național ISPA, Responsabilul Național cu Autorizarea, Fondul Național, agențiile de implementare, organele delegate și beneficiarii finali.

Acesta va conduce examinarea sa în conformitate cu standardele de auditare internațional acceptate. I se vor furniza de către Coordonatorul Național ISPA, Responsabilul Național cu Autorizarea, Fondul Național, agențiile de implementare,

organele delegate și beneficiarii finali toate informațiile solicitate și va avea acces la înregistrările și documentele justificative necesare pentru elaborarea declarației.

Secțiunea 15

Declarațiile vor fi fundamentate pe o examinare a sistemelor de management și control, pe rezultatele verificărilor deja făcute și, unde este necesar, pe o verificare selectivă suplimentară a tranzacțiilor și a raportului final elaborat conform Secțiunii V a Anexei III.1. Persoana sau departamentul ce emite declarația va face toate investigațiile necesare pentru a obține o asigurare rezonabilă că declarația certificată a cheltuielilor este corectă, că tranzacțiile sunt legale și reale și că măsura a fost realizată în conformitate cu termenii Memorandumului de Finanțare și cu obiectivele atribuite măsurii.

Declarațiile vor fi elaborate pe baza modelului indicativ din Anexa III.4.C și vor fi însoțite de un raport care va include toate informațiile relevante pentru justificarea declarației, inclusiv un rezumat al rezultatelor tuturor verificărilor realizate de organele naționale și Comunitare la care declarantul a avut acces.

Secțiunea 16

Dacă prezența unor lipsuri majore în ceea ce privește managementul și controlul, sau frecvența ridicată a iregularităților descoperite, sau îndoieli privind implementarea adecvată a măsurii nu permit o asigurare generală pozitivă în ceea ce privește validitatea cererii finale de plată și a certificatului final de cheltuieli, declarația se va referi la aceste circumstanțe și va estima amploarea problemei și impactul financiar al acesteia.

Într-un asemenea caz, Comisia poate cere verificare suplimentară în vederea identificării și corectării iregularităților într-un interval specificat de timp.

Secțiunea 17

Informațiile contabile ce trebuie deținute și comunicate Comisiei la cerere

1. Înregistrările contabile asupra măsurilor la care se face referire în Anexa III.4.A vor trebui ținute, pe cât este posibil, în format electronic. Asemenea înregistrări vor fi făcute disponibile Comisiei la cerere în scopul verificării documentelor și verificărilor la fața locului, fără a aduce prejudicii cererii de a furniza rapoarte de progres conform Secțiunii X a Anexei III.1.
2. La cererea scrisă a Comisiei, statul beneficiar va transmite acesteia înregistrările la care se face referire în paragraful 1, într-un interval de 10 zile lucrătoare de primirea cererii. O perioadă diferită poate fi agreată între Comisie și statul beneficiar, în special în cazul în care înregistrările nu sunt disponibile în format electronic.
3. Comisia va asigura ca informațiile înaintate de statul beneficiar sau colectate în cursul inspecțiilor la fața locului rămân confidențiale și în siguranță.

4. Cu respectarea legilor naționale, oficialii Comisiei vor avea acces la toate documentele pregătite în vederea sau în cursul controalelor desfășurate conform acestei Anexe și la datele deținute, inclusiv cele din sistemele computerizate.

Secțiunea 18 **Corecții finale**

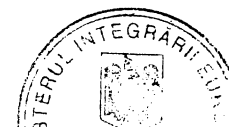
1. Dacă, după finalizarea verificărilor necesare, Comisia ajunge la concluzia că:
- (a) implementarea unei măsuri nu justifică o parte sau întreaga asistență acordată, incluzând eșecul îndeplinirii uneia din condițiile din Memorandumul de finanțare prin care se acordă asistență și, în special, orice schimbare semnificativă afectând natura sau condițiile de implementare a măsurii pentru care aprobarea Comisiei nu a fost cerută, sau
  - (b) există o iregularitate cu privire la asistența ISPA și că statul beneficiar nu a luat nici măsurile corective necesare,

Comisia va suspenda asistența în ceea ce privește măsura respectivă și declarând motivele, solicită statului beneficiar să expună comentariile sale, într-o perioadă specificată de timp.

Dacă statul beneficiar obiectează în ceea ce privește observațiile făcute de Comisie, statul beneficiar va fi invitat la o audiere de către Comisie, în care ambele părți vor face eforturi pentru a ajunge la un acord în privința observațiilor și concluziilor finale.

2. La sfârșitul perioadei stabilite de către Comisie, aceasta, cu respectarea procedurilor existente și dacă nu se ajunge la un acord în termen de trei luni, luând în considerație orice comentariu făcut de statul beneficiar, va decide:
- (a) să reducă plata în avans la care se face referire în Secțiunea III(2) a Anexei III.1, sau
  - (b) să opereze corecțiile financiare cerute. Aceasta va însemna anularea întregii sau unei părți din asistența acordată pentru măsură.

Aceste decizii vor respecta principiul proporționalității. Comisia, atunci când decide asupra sumei ce face obiectul corecției, va ține cont de tipul iregularității sau schimbării și de amploarea impactului financiar potențial a oricărei deficiențe ale sistemelor de management și control. Orice reducere sau anulare va duce la recuperarea sumelor plătite.

3. Orice sumă primită nejustificat și care trebuie recuperată va fi plătită Comisiei. Dobânda asupra contului cu sumele rambursate cu întârziere va fi atribuită în conformitate cu regulile stabilite în Secțiunea 21.

Secțiunea 19

1. Totalul corecțiilor financiare efectuate de Comisie în conformitate cu prevederile Secțiunii 18 (2) pentru iregularități individuale sau sistematice vor fi evaluate oriunde este posibil și practic pe baza dosarelor individuale și va fi egal cu totalul cheltuielilor atribuite greșit ISPA, ținându-se cont de principiul proporționalității.
2. Când nu este posibil sau practic să se cuantifice totalul exact cheltuielilor incorecte, sau când ar fi disproporționat să se anuleze în întregime cheltuielile respective și Comisia își bazează corecțiile financiare pe o extrapolare sau o rată fixă, va proceda după cum urmează
  - (a) în cazul extrapolării, va folosi un eșantion reprezentativ de tranzacții asemănătoare;
  - (b) în cazul ratei fixe, va evalua importanța încălcării regulilor și amploarea și implicațiile financiare ale deficiențelor sistemului de management și control care au condus la iregularitățile stabilite.
3. Acolo unde Comisia își fundamentează poziția pe datele stabilite de auditori, alții decât cei ai propriilor servicii, aceasta își va elabora propriile concluzii privind consecințele financiare, după examinarea măsurilor luate de statul beneficiar respectiv, conform Secțiunii VII a Anexei III.1, Secțiunilor 18 (1) și (2) ale acestei Anexa, a rapoartelor transmise conform Anexei III.5 și a răspunsurilor statului beneficiar.

Secțiunea 20

1. Perioada de timp în care statul beneficiar respectiv poate răspunde la o cerere conform Secțiunii 18 (1), poate înainta comentariile sale și, unde este cazul, poate face corecții, va fi de două luni, cu excepția cazurilor pe deplin justificate în care o perioadă mai lungă poate fi agreată de Comisie.
2. Acolo unde Comisia propune corecții financiare pe baza extrapolării sau a unei rate fixe, statului beneficiar i se va oferi oportunitatea de a demonstra, prin intermediul unei examinări a dosarelor respective, că amploarea reală a iregularităților a fost mai mică decât aceea evaluată de Comisie. În acord cu Comisia, statul beneficiar poate limita aria examinării la o proporție adecvată sau un eșantion de dosare.

Cu excepția cazurilor pe deplin justificate, timpul alocat pentru această examinare nu va depăși o perioadă suplimentară de două luni, după cele două luni la care se

face referire în paragraful 1. Rezultatele unei asemenea examinări vor fi analizate în maniera specificată în al doilea subparagraf al Secțiunii 18 (1). Comisia va lua în considerație orice dovadă înaintată de statul beneficiar în perioada de timp stabilită.

3. Oricând statul beneficiar obiectează față de observațiile făcute de Comisie și are loc o audiere conform subparagrafului al doilea al Secțiunii 18 (1), perioada de trei luni în care Comisia poate lua o decizie va începe să curgă de la data audierii.

Secțiunea 21

1. Orice rambursare ce trebuie făcută către Comisie, conform Secțiunii 18.3, va fi efectuată înaintea datei indicate în cererea transmisă Responsabilului Național cu Autorizarea. Această dată va fi ultima zi a celei de-a doua luni de la data transmiterii cererii de rambursare.
2. Orice întârziere în efectuarea rambursării va da naștere la dobândă asupra contului de plată cu întârziere, începând cu data la care se face referire în paragraful 1 și sfârșind cu data plății efective. Rata dobânzii va fi cu 1,5% mai mare decât rata aplicată de Banca Centrală Europeană în operațiile sale de refinanțare în prima zi lucrătoare a lunii în care data respectivă cade.
3. O corecție financiară conform Secțiunii 18 (2) nu va aduce prejudicii obligației statului beneficiar de a urmări recuperarea conform Secțiunii VII din Anexa III.1.
4. Atunci când trebuie recuperate sume ca urmare a corecțiilor financiare, serviciul sau organul competent va iniția procedurile de recuperare și va notifica aceasta Coordonatorului Național ISPA, Fondului Național și agențiilor de implementare.

Secțiunea 22

Nimic din această Anexă nu va împiedica statul beneficiar să aplice reguli mai stricte decât cele stabilite aici.

**DESCRIEREA SUCCINTĂ A CERINTELOR REFERITOARE LA
INFORMAȚIILE NECESARE PENTRU
UN SISTEM DE AUDIT CORESPUNZĂTOR**

Un sistem de audit corespunzător, descris în Secțiunea 6 (2), este îndeplinit, pentru o măsură dată, inclusiv proiecte individuale în cadrul grupurilor de proiecte, atunci când:

1. Evidențele contabile ținute la nivelul de management corespunzător furnizează informații detaliate despre cheltuielile reale făcute în cadrul măsurii cofinanțate de către agenția de implementare, inclusiv atunci când aceasta din urmă nu este destinatarul final al finanțării, organele și firmele implicate în implementarea măsurii, fie că sunt concesionari, delegați sau alt tip. Înregistrările contabile arată data în care au fost create, valoarea fiecărui articol de cheltuială, natura documentelor justificative și data și metoda de plată. Documentarul justificativ necesar (de ex. Facturile) sunt atașate.
2. În cazul cheltuielilor legate doar parțial de măsura cofinanțată, este demonstrată corectitudinea cheltuielilor între măsura cofinanțată și restul operațiunilor. Aceeași regulă se aplică tipurilor de cheltuieli care sunt considerate eligibile numai în cadrul unor anumite limite sau în raport cu alte costuri.
3. Specificațiile tehnice și planul financiar al măsurii, rapoartele de progres, documentele privind licitațiile și procedurile de contractare, și rapoartele inspecțiilor asupra executării măsurii în conformitate cu Secțiunea 4, sunt păstrate disponibile la nivelul de management adecvat.
4. Pentru declararea cheltuielilor reale făcute în cadrul măsurii către Fondul Național, informațiile menționate în paragraful 1 sunt adunate într-o declarație de cheltuieli detaliată pe categorii. Declarațiile detaliate ale cheltuielilor constituie documente justificative pentru înregistrările contabile ale Fondului Național și reprezintă baza pentru pregătirea declarațiilor de cheltuieli către Comisie.
5. În cazul în care există unul sau mai multe organe delegate la un nivel intermediar între agenția de implementare sau organele sau firmele implicate în implementarea măsurii și Fondul Național, fiecare organ delegat solicită declarații detaliate de cheltuieli, pentru aria sa de responsabilitate, de la organul de la nivelul inferior, ca documente justificative pentru propriile înregistrări contabile, din care transmite cel puțin un rezumat al cheltuielilor făcute în cadrul măsurii către organul de la nivelul superior.

6. În cazul transferurilor computerizate de date, toate autoritățile și organele implicate vor obține suficiente informații de la nivelul inferior pentru a își justifica propriile înregistrări contabile și sumele raportate la nivel superior, asigurând în acest fel un sistem de audit corespunzător a rezumatelor sumelor raportate Comisiei pentru fiecare cheltuială și pentru documentele justificative la nivelul agenției de implementare și ale celorlalte organe și firme implicate în implementarea măsurii.

CERTIFICAT INTERMEDIAR/FINAL ȘI DECLARAȚIE DE CHELTUIELI ȘI
CERERE DE PLATĂ

COMISIA EUROPEANĂ
ISPA

Certificat intermediar/final și declarație de cheltuieli și cerere de plată
(de transmis la Unitatea .....a DG REGIO pe canale oficiale)

Numele măsurii:

.....
Memorandum de Finanțare nr.....din.....
Referința Comisiei (CCI Nr.).....

CERTIFICAT

Subsemnatul ....., reprezentând
Fondul Național desemnat de⁵

.....,
certific că toate cheltuielile eligibile incluse în declarația atașată, reprezentând contribuții
ale ISPA și ale finanțării naționale, au fost plătite în conformitate cu progresele măsurii

după⁶:

în valoare de

	EUR

(suma exactă până la
două zecimale)

Declarația de cheltuieli atașată, detaliată pe categorii de cheltuieli, și pe măsură în cazul
unui grup de proiecte, acoperă cheltuieli până la

		20....

și este parte integrală a acestui certificat, la fel ca raportul însoțitor asupra progreselor
măsurii comparat cu planurile/raportul final.

⁵ Indicați instrumentul administrativ de desemnare în conformitate cu Secțiunea III (8) și (9) din Anexa III.1, cu referințe adecvate și dată.

⁶ Data de începere a eligibilității cheltuielilor conform Memorandumului de Finanțare

De asemenea, certific că măsura face progrese satisfăcătoare spre finalizare/a fost încheiată în conformitate cu obiectivele și că informațiile date în raportul de progres/raportul final sunt corecte.

Certific, în plus, că măsura este în curs de implementare/a fost implementată în conformitate cu termenii Memorandumului de Finanțare , în special în ce privește:

- (1) conformitatea cu reglementările privind protecția mediului, transporturile (inclusiv rețelele trans-europene), concurența, și acordarea contractelor publice (Ghidul practic pentru PHARE, ISPA și Sapard);
- (2) aplicarea procedurilor de management și control la măsură, în special pentru verificarea realității cheltuielilor reclamate și execuția adecvată a măsurii în conformitate cu Secțiunea 4 și de a preveni, descoperi și corecta iregularitățile, urmări fraudele și recupera sumele plătite nejustificat (Anexa III.5).

În conformitate cu Secțiunea XII a Anexei III.1, documentele justificative sunt și vor continua să fie disponibile pentru o perioadă de minimum 5 ani de la plata finală de către Comisie.

Certific că:

- (1) declarația de cheltuieli este corectă și rezultatele din sistemele contabile bazate pe documente justificative verificabile;
- (2) declarația de cheltuieli și cererea de plată iau în considerare orice recuperare făcută și dobânda primită pentru acestea;
- (3) detaliile privind tranzacțiile realizate sunt înregistrate, acolo unde este posibil, pe format electronic și sunt disponibile la cererea departamentelor responsabile ale Comisiei.

Data

Numele cu majuscule,
stampila și semnătura autorității competente

declarație de cheltuieli făcute în cadrul măsurii⁷

document Nr. (CCI cod)

enumirea măsurii

ata

Categoria de chetuieli	Total cheltuieli făcute la data (între.... ⁸ și....)	Cheltuielile certificate în prezenta declarație	Total cheltuieli planificate (buget inițial)	Cheltuielile făcute la această dată, ca procent din bugetul inițial (%)	Cheltuieli estimative necesare pentru încheierea măsurii
Planificare					
Studii de fezabilitate, proiect					
Pregătirea contractului					
Clădiri și construcție					
Echipament					
Asistență tehnică, documentelor de circulație					
Altele					
TOTAL					

⁷Pentru decizii asupra unor grupuri de proiecte, cheltuielile trebuie împărțite pe proiecte, cu excepția cazurilor când cheltuielile sunt comune grupului, cum este cazul asistenței tehnice și publicității

⁸Data de începere a eligibilității cheltuielilor (semnarea Memorandumului de Finanțare de către Comisie)

Anexa la declarația de cheltuieli: recuperări efectuate de la ultima declarație de cheltuieli certificată și inclusă în prezenta declarație de cheltuieli

<i>Suma ordonată a fi recuperată</i>	
<i>Debitor</i>	
<i>Data de emitere a ordinului de recuperare</i>	
<i>Autoritatea care a emis ordinul de recuperare</i>	
<i>Data recuperării</i>	
<i>Suma recuperată</i>	

APLICAȚIE PENTRU PLATA INTERMEDIARĂ/FINALĂ

Numele măsurii:.....

Referința Comisiei (CCI Nr) .....

Urmare a Anexei III.1, subsemnatul (numele cu majuscule, ștampila, poziția și semnătura autorității competente), solicită plata sumei de EUR.....ca plată intermediară / finală⁹. Această aplicație îndeplinește condițiile de admisibilitate deoarece:

Ștergeți dacă este cazul

(a) raportul asupra progreselor măsurii în ceea ce privește indicatorii fizici și financiari și care demonstrează conformitatea sa cu decizia de acordare a asistenței, incluzând condițiile specifice stabilite	- Este inclusă
(b) ultimul raport de progres/raportul final asupra implementării solicitat conform Secțiunilor V și X ale Anexei III.1, inclusiv în cel de-al doilea caz detalii privind conformitatea cu Ghidul Practic pentru PHARE, ISPA și SAPARD	- a fost transmis - este inclus
(c) observații și recomandări făcute de autoritățile de audit naționale și/sau Comunitare, în special corectarea iregularităților bănuite sau dovedite	- s-a acționat conform - nu s-au făcut observații sau recomandări
(d) principalele probleme de ordin tehnic, financiar și juridic apărute și măsuri pentru corectarea lor	- sunt indicate - nici una observată
(e) analiza oricărei abateri de la planul financiar inițial	- a fost transmisă - este inclusă
(f) măsuri de publicitate luate în legătură cu măsura	- sunt indicate
(g) nici una din cheltuielile certificate nu a fost suspendată conform Secțiunii VIII (3) a Anexei III.1	

Plata trebuie făcută către:

Beneficiar:			
Banca:			
Cont nr.			
Titularul contului (dacă este diferit de beneficiar)			
Data			20.....

Nume cu majuscule, ștampilă, poziția și
semnătura autorității competente

⁹ ștergeți dacă este cazul

MODEL INDICATIV AL DECLARAȚIEI LA ÎNCHEIEREA MĂSURII¹⁰

(Secțiunea 14)

Către Comisia Europeană, Directoratul General pentru Politică Regională

INTRODUCERE

1. Subsemnatul, ...(se specifică numele, funcția și serviciul), am examinat declarația finală de plată pentru ..... (numele și numărul de referință CCI a măsurii asistate prin ISPA) și cererea către Comisie pentru plata finală a sumelor provenite din ajutorul Comunității.

SCOPUL CONTROLULUI

2. Am condus examinarea în conformitate cu prevederile Secțiunilor 14, 15 și 16 ale Anexei III.4. Am planificat și executat examinarea în vederea obținerii unei asigurări rezonabile că declarația finală de cheltuieli și solicitarea de plată a sumelor provenite din ajutorul Comunității și raportul final nu conțin declarații false, în special în ce privește executarea măsurii¹¹ în conformitate cu termenii și condițiile deciziei și obiectivele atribuite acesteia. Procedura urmată și informațiile folosite la examinare, inclusiv concluziile verificărilor efectuate în anii precedenți, se găsesc în rezumat în raportul atașat.

OBSERVAȚII

3. Scopul examinării de control a fost îngrădit de următoarele:

- (a)
- (b)
- (c) , etc.

(Indicați orice obstacol cu care v-ați confruntat în timpul examinării, de exemplu probleme sistemice, slăbiciuni de management, lipsa unui sistem de audit, lipsa documentației justificative, cazurile aflate în proceduri legale, etc.; estimați suma cheltuielilor afectate de aceste obstacole și asistența Comunitară corespunzătoare acestora).

¹⁰ în cazul grupurilor de proiecte care sunt subiect al unei singure decizii, declarația acoperă grupul de proiecte

¹¹ inclusiv proiectele individuale dintr-un grup de proiecte

4. Examinarea, împreună cu concluziile altor controale naționale sau din partea Comunității la care am avut acces, au dezvăluit o frecvență mică/ridică (se va indica corespunzător; dacă este ridicată se va explica) a erorilor/neregulilor. Erorile/neregulile au fost rezolvate satisfăcător de către autoritățile responsabile și nu par să afecteze suma ajutorului plătit de către Comunitate, cu următoarele excepții:

- (a)
- (b)
- (c) , etc.

(Indicați erorile/neregulile care nu au fost rezolvate corespunzător, și pentru fiecare caz, posibilul caracter sistemic al acestora și amploarea problemelor și mărimea sumelor de ajutor comunitar care par să fie afectate de acestea).

CONCLUZII

Fie,

Dacă nu au existat impedimente la examinare, frecvența erorilor depistate este redusă și toate problemele au fost rezolvate satisfăcător:

5.(a) În lumina examinării și a concluziilor altor verificări naționale sau Comunitare la care am avut acces, opinia mea este că declarația finală de cheltuieli și raportul final prezintă corect, în toate aspectele materiale, cheltuielile făcute și lucrările realizate, în concordanță cu Memorandumul de Finanțare privind măsura și obiectivele sale, și că solicitarea făcută Comisiei pentru plata finală a asistenței Comunitare pare să fie validă.

Sau

Dacă au fost întâmpinate unele dificultăți în timpul examinării dar frecvența erorilor nu este ridicată, sau dacă există probleme care nu au fost rezolvate satisfăcător:

5(b) Cu excepția problemelor la care s-a făcut referire la punctul 3 de mai sus (și) a erorilor/neregulilor la care s-a făcut referire la punctul 4 care par a nu fi fost rezolvate satisfăcător și la care s-a făcut referire la punctul 4, este opinia mea, bazată pe examinarea și pe concluziile altor verificări naționale sau din partea Comunității la care am avut acces, că declarația finală de cheltuieli și raportul final prezintă corect, în toate aspectele materiale, cheltuielile făcute și lucrările realizate în concordanță cu Memorandumul de Finanțare privind măsura și obiectivele sale, și solicitarea făcută Comisiei pentru plata finală a asistenței din partea Comunității pare să fie validă.

Sau

Dacă obstacole majore au fost întâmpinate în timpul examinării sau frecvența erorilor depistate este ridicată, chiar dacă erorile/neregulile au fost rezolvate satisfăcător:

- 5(c) Din cauza problemelor la care am făcut referire la punctul 3 (și) dată fiind frecvența ridicată a erorilor arătate la punctul 4, nu sunt în poziția de a exprima o opinie asupra declarației finale de cheltuieli, raportului final și a solicitării făcută Comisiei pentru plata finală a asistenței din partea Comunității.

Data, semnătura

